

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет адвокатури та антикорупційної діяльності
Кафедра організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури

АДВОКАТУРА: МИНУЛЕ, СУЧАСНІСТЬ ТА МАЙБУТНЄ

**МАТЕРІАЛИ
XV Міжнародної
науково-практичної конференції**

*14 листопада 2025 року,
м. Одеса*

Одеса
«Юридична література»
2025

УДК 347.965(477)(063)
A288

Редакційна колегія:

Н. М. Бакаянова (голова), завідувачка кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури;
С. К. Костенко, професор;
І. О. Кісліцина, доцент;
М. О. Кравченко, доцент;
О. Г. Свіда, доцент;
П. М. Синицин, доцент;
О. О. Храпенко, доцент;
Л. П. Нестерчук, старший викладач;
Р. Р. Щербатий, асистент

Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 3 від 15 жовтня 2025 р.)

Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 14 листопада 2025 р.) / редкол.: Н. М. Бакаянова (гол.), І. О. Кісліцина, М. О. Кравченко [та ін.]. — Одеса : Юридична література, 2025. — 664 с.

ISBN 978—966—419—456—0

У збірнику містяться матеріали доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції «Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє», яка відбулася 14 листопада 2025 р. у Національному університеті «Одеська юридична академія». Доповіді учасників присвячені актуальним питанням адвокатури і здійснення адвокатської діяльності в Україні, історії адвокатури, діяльності Національної асоціації адвокатів України, проблемам і перспективам розвитку адвокатського самоврядування, правилам адвокатської етики та юридичній відповідальності адвокатів, зарубіжному і міжнародному досвіду організації та діяльності адвокатури.

УДК 347.965(477)(063)

Відповідальність за зміст та достовірність поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники та рецензенти, які рекомендували ці матеріали до друку.

ISBN 978—966—419—456—0

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2025

nadannya-pravovoi-dopomogi.html?fbclid=IwAR0ducFEKq3PzeBbwGZ6J6t
yTyVNYt37osUiZEI9SmDRR5IEemI6vj0elFM

5. Контролювати якість безоплатної правничої допомоги вправі лише адвокати. *Офіційний вебсайт Національної асоціації адвокатів України*. URL: <https://unba.org.ua/news/8401-kontrolyuvati-yakist-bezoplatnoi-pravnichoi-dopomogi-vpravi-lishe-advokati.html>
6. Ізовітова Л. П. Підходи до оплати праці адвокатів системи БПД мають змінитися. *Офіційний вебсайт Національної асоціації адвокатів України*. URL: <https://unba.org.ua/news/10873-pidhodi-do-oplati-praci-advokativ-sistemi-bpd-mayut-zminitisya-l-izovitova.html>

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» *Щербатий Роман Романович*

Панчошенко О. С.

студент 2-го курсу факультету
адвокатури та антикорупційної діяльності
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Цифровізація діяльності органів адвокатського самоврядування є не просто трендом, а об'єктивною необхідністю, зумовленою глобальними технологічними змінами та потребами самої адвокатської спільноти.

Необхідність впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в роботу органів адвокатського самоврядування зумовлена не лише загальносвітовими трендами, але й потребою оптимізації внутрішніх процесів та підвищення якості надання послуг членам професійної спільноти.

Комітет з питань цифровізації адвокатури (надалі — Комітет) є постійно діючим дорадчим колегіальним органом при Національній асоціації адвокатів України (надалі — НААУ), створеним згідно з розпорядженням Голови НААУ/РАУ № 46 від 6 березня 2024 року, з метою забезпечення цифровізації адвокатської діяльності та внутрішніх процесів НААУ[1].

Метою Комітету є комплексна цифрова трансформація адвокатської професії та внутрішніх процесів НААУ, що включає вдосконалення регулювання, організації діяльності та моніторинг новітніх цифрових інструментів. Діяльність Комітету спрямована на дослі-

дження, вивчення та впровадження інформаційних технологій для підвищення ефективності адвокатської практики.

Ключові завдання Комітету зосереджені на трьох основних напрямках:

1. *Інфраструктурний розвиток*, який віддзеркалюється у створенні баз даних та систем управління обліку членів НААУ та документо-обігом та інтеграції внутрішніх сервісів з Єдиним реєстром адвокатів України;

2. *Інновації та підтримка*, а саме моніторинг та аналіз цифрових інструментів, розробка та підтримка онлайн-реєстру цифрових сервісів, включаючи систему рейтингів та відгуків, автоматизація процесів НААУ та аналіз можливостей впровадження штучного інтелекту в адвокатській діяльності та співпраця з ІТ-компаніями для створення спеціалізованих рішень;

3. *Навчання та інтеграція мають прояв* в організації навчальних програм з цифрової грамотності для адвокатів та проведення фахових заходів (форумів, конференцій) та інтеграції адвокатського співтовариства до провідних інформаційно-технологічних платформ для оптимізації діяльності.

Наразі можна стверджувати, що традиційні, паперові види інтеграцій у сфері адвокатського самоврядування перейшли на новий рівень, який відповідає сучасності. Усі сфери, включно з державним управлінням («Держава у смартфоні», «Дія») та правосуддям (Електронний суд), стають цифровими. Адвокатура не може залишатися осторонь.

На думку значної частини практикуючої адвокатської спільноти, цифрова трансформація механізмів адвокатського самоврядування розглядається як найбільш ефективний та доцільний напрям розвитку інституту адвокатури. Результатами цифрової трансформації є:

- електронний кабінет адвоката, де кожен адвокат, зареєструвавшись, може скористатися сервісом, який спрощує організаційну роботу та дозволяє оплатити щорічні внески, надавати інформацію щодо діяльності, підвищення кваліфікації, стажу, досвіду роботи тощо;

- створення єдиної E-learning платформи (LMS), проведення вебінарів, автоматичний облік та нарахування балів у кабінеті адвоката у Вищій школі адвокатури при НААУ;

- електронний суд — платформу, яка дозволяє громадянам, адвокатам, представникам юридичних осіб та державним органам взаємодіяти із судом онлайн.

Цифровізація адвокатської діяльності та органів адвокатського самоврядування є незворотним імперативом сьогодення, що вийшов за межі звичайного тренду. Цифрова трансформація адвокатури є ба-

гатованим процесом, який не лише забезпечує технологічну відповідність сучасності, але й кардинально підвищує ефективність, прозорість та доступність правничої допомоги.

Список використаної літератури

1. Про створення при Національній асоціації адвокатів України Комітету з питань цифровізації адвокатури : розпорядження Голови Ради адвокатів України № 46 від 06.03.2024 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/files/Komitety/RO_%2046_06%2003%202024.pdf

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент *Храпенко Олена Олегівна*

Юрченко Я. М.

студентка 3-го курсу Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА АДВОКАТІВ У ПЕРІОД ВІЙНИ: НОВИЙ НАПРЯМ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

У період повномасштабного вторгнення російської федерації проти України діяльність адвокатів зазнала істотних трансформацій. Сучасна адвокатура стикається не лише з професійними викликами, а й з емоційними та психологічними навантаженнями, які безпосередньо впливають на якість правничої допомоги. Адвокати опинилися у ситуації, коли вони водночас виступають правозахисниками, громадськими діячами, волонтерами, а іноді — військовослужбовцями. Постійний стрес, невизначеність, виснаження, пережиті травматичні події спричинили появу нових загроз для ментального здоров'я представників правничої професії. У професійній діяльності стрес проявляється в зниженні концентрації уваги та погіршенні пам'яті, ускладненні у прийнятті рішень, проблемах у комунікаціях з клієнтами та колегами. Зростає також ризик професійних помилок, падає мотивація та задоволення від роботи [1]. Все це зумовлює необхідність впровадження заходів психологічної підтримки адвокатів як складової частини адвокатського самоврядування, що поступово перетворюється на один із ключових напрямів його діяльності наразі.

Відповідно до статті 44 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», завданням адвокатського самоврядування є

Хотинська-Нор О. З.

Декларування в системі адвокатського самоврядування:
фікція чи норма? 335

Степанов Є. В.

Актуальні питання здійснення функцій адвокатського
самоврядування у діяльності кваліфікаційно-дисциплінарної
комісії адвокатури 337

Заболотний О. М.

Законодавче регулювання визначення початку перебігу строку
оскарження рішень кваліфікаційно-дисциплінарної комісії
адвокатури 341

Кармазіна К. Ю.

Практика оскарження рішень комісії з оцінювання якості,
повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної
правничої допомоги Ради адвокатів Одеської області 346

Щербатий Р. Р.

Кваліфікаційний іспит як умова доступу до правничої
професії 351

Гривенко В. В.

Вплив воєнного стану на органи адвокатського
самоврядування 355

Зубрицький О. О.

Критерії поважності причин та практика ВКДКА
у дисциплінарних провадженнях щодо неявки адвокатів
у судові засідання 358

Кулікова К. А.

Роль органів адвокатського самоврядування у реалізації
гарантій адвокатської діяльності 362

Левенець К. Є.

Роль вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури
у забезпеченні дотримання адвокатами стандартів адвокатської
діяльності 366

Неліна Д. В.

Роль Національної асоціації адвокатів України у забезпеченні
функціонування системи безоплатної правничої допомоги 370

Панчошенко О. С.

Цифрова трансформація діяльності органів адвокатського
самоврядування 373